

Beweegmanagement

Doelgroep

Het samenwerkingsnetwerk Beweegmanagement is in eerste instantie gericht op professionals binnen de BOS-driehoek (buurt, onderwijs en sport). De interventie wordt georganiseerd vanuit het onderwijs. Daar bevindt zich dan ook de uiteindelijke doelgroep van de interventie: leerlingen tussen vier en zeventien jaar.

Doel

Beweegmanagement stimuleert de partners in de BOS-driehoek om structureel gebruik te maken van elkaars kennis, ervaring en faciliteiten. Zij vormen een gezamenlijk netwerk dat zich inzet om leerlingen meer en/of beter te laten bewegen. Beweegmanagement is een reactie op de vaak tijdelijke projecten op het gebied van sport en bewegen. Wil je duurzaam resultaat in termen van meer en/of beter bewegen door de jeugd, dan is beweegmanagement noodzakelijk.

Methode

Beweegmanagement is een randvoorwaarde voor het goed kunnen opzetten van een sport- en beweegplan voor scholen. Het is voor een school zaak om structureel samen te werken met andere partners uit de BOS-driehoek: de buurt en de sportverenigingen en andere sportaanbieders.

De vorm van Beweegmanagement hangt af van de lokale situatie. Vaak speelt een docent lichamelijke opvoeding daarin een centrale rol. Hij of zij coördineert dan de samenwerking tussen school en de andere twee zijden van de BOS-driehoek. Ook een bewegingsconsulent, een sportbuurtwerker, een jongerenwerker en/of verenigingsmanager kunnen deel uitmaken van het beweegmanagement. Dit 'beweegmanagementteam' moet programma's en activiteiten (gericht op sporten en bewegen) voor leerlingen opzetten en bewaken. Bovendien moet het team de (fysieke en sociale) sportinfrastructuur in de omgeving van de school versterken, als dit nodig is.

Een beweegmanagementteam zorgt voor een lokaal actieprogramma op basis van een analyse van de lokale situatie. Voor deze analyse zijn twee onderzoeksinstrumenten beschikbaar: de Beweegnorm en de Sport- en Beweegscan. De Beweegnorm geeft inzicht in het sport- en beweeggedrag van scholieren en gaat daarbij uit van de kwantiteit en kwaliteit van het bewegen. Bewegen de kinderen en jongeren voldoende en bewegen ze voldoende gevarieerd? Het inzicht wordt bijvoorbeeld verkregen met een enquête of het bijhouden van een beweegdagboek.

In welke mate nodigt de leefomgeving van jongeren uit tot sport en bewegen? Wat is het beweegaanbod in en om de school? En in hoeverre sluit dat aanbod aan bij de behoeften en mogelijkheden van de jongeren? Die inzichten worden verkregen door toepassing van de Sport- en Beweegscan. Zowel op het gebied van voorzieningen als van organisaties, en zowel in aantal als in kwaliteit. De Sport- en Beweegscan maakt duidelijk wat de sterke en minder sterke punten in het lokale sportaanbod zijn. Ook kan de scan leiden tot gerichte verbreding en verbetering van sport- en beweegvoorzieningen en het aanbod.

Effecten

Beweegmanagement is inmiddels al in meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten toegepast. Uit evaluaties is gebleken dat Beweegmanagement een zinvol en bruikbaar instrument is. Het slaat een brug tussen beleid en onderwijs en biedt het een kwaliteitsimpuls aan bewegingsonderwijs. Ook leidt de interventie tot een toename van sport- en beweegaanbod en tot een grotere deelname van leerlingen aan sport en bewegen buiten de schooluren.

Praktische implementatie

De coördinator of beweegmanager (bijvoorbeeld de docent lichamelijke opvoeding) moet gefaciliteerd worden: hij of zij moet voldoende uren hebben om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. 'Het ernaast doen' gebeurt vaak, maar blijkt op termijn niet duurzaam. Er is geen speciale voorbereidingstraining voor deze functie, maar er zijn voldoende materialen voorhanden. Ook zorgen provinciale sportraden vaak voor ondersteuning bij de uitvoering. De coördinator van het beweegmanagementteam moet minimaal over de volgende competenties beschikken: hij/zij moet planmatig kunnen werken, sterk zijn in het ontwikkelen en onderhouden van netwerken, goed kunnen samenwerken en adequaat kunnen omgaan met weerstanden.

Het initiatief voor Beweegmanagement kan vanuit de gemeente of de scholen komen. De lokale sportraden bieden ondersteuning bij de in- en uitvoering van de interventie. De interventie-eigenaar (NISB) schrijft niet voor wat een locatie moet doen, maar biedt instrumenten waarmee op locatie kan worden bepaald wat het meest nodig is. De volgende instrumenten zijn voorhanden: het document 'Beweegmanagement, de aanpak' (een stapsgewijze aanpak voor de invoering), een video/dvd, de Bewegnorm en de Sport- en Bewegscan.

Het uitvoeren van de taken als coördinator door een vakleerkracht kost een school ongeveer een halve dag tot één dag per week. Dat komt neer op € 7.000,- tot € 14.000,- per jaar. Andere kosten van de uitvoering zijn afhankelijk van de instrumenten die gebruikt worden.

Quote van een betrokkene

Bertram Bouthoorn, projectleider van de interventie Jump-In: "Beweegmanagement vormt de basis voor ons project Jump-In. Inmiddels staat vast dat leerlingen aantoonbaar meer zijn gaan bewegen. Hiermee is Beweegmanagement niet meer weg te denken uit onze schoolstructuur."

Contact

Voor meer informatie over Beweegmanagement kijkt u op www.sportenonderwijs.nl. Of neem contact op met uw provinciale sportraad.